

Alternativets pengemand: Økologisk omstilling kan ikke undgås

D. 11.08.15 – Af Majken Søndergaard Nielsen

Ross Jackson, langvarig økoforkæmper, Urtekram-millionær og Alternativets store sponsor i valgkampen, fortæller i et interview om sit syn på den 'uundgåelige' grønne omstilling i dansk landbrug.

I mange år var Ross Jackson forretningsmand i klassisk forstand. Men på en rejse til Indien i 1982 fik han, hvad han selv kalder, en åndelig opvækning.

"Det lyder måske lidt åndssvagt, men det er faktisk rigtigt, og det gav mig et andet syn på tingene. Jeg fik en åndelig indsigt i, hvordan tingene hænger sammen. Førhen var jeg den klassiske forretningsmand, der kun tænkte på materialistiske ting, og pludselig får jeg så den her indsigt i den åndelige verden," fortæller Ross Jackson til FødevarerWatchs udsendte, som besøger ham på det idylliske hjem Duemosegaard i den landlige del af Birkerød nord for København.

Jackson er 76 år og oprindeligt fra Ottawa i Canada. Han kom i sin tid til Danmark for at arbejde for IBM efter at have færdiggjort sin Ph.d. i

operationsanalyse i USA. Her mødte han sin fremtidige kone, Hildur Jackson, og endte med at blive i Danmark.

Kombinerede finansverdenen med bæredygtighed

Efter den åbenbarende oplevelse i Indien besluttede Jackson sig for at forene sin ny erhvervede indsigt med sit arbejde for at tjene penge til en almennyttig fond.

"Vi oprettede Gaia Trust i 1987 med ideen om, at hvis vi kunne tjene penge på det software, jeg havde udviklet for finansverdenen, så kunne vi måske i løbet af 10 år have tjent penge nok til at starte en uddeling til mere bæredygtige projekter og på den måde skubbe mere i den retning," fortæller økonomen, som siden 1966 har arbejdet som selvstændig konsulent for mange store danske virksomheder.

Lige siden 1982 har fokuset i Ross Jacksons arbejdsliv gået på at presse på for en mere bæredygtig udvikling i danske virksomheder og i samfundet i det hele taget. Ikke overraskende er han indigneret modstander af industrilandbrug. For ham at se er omstilling til økologisk jordbrug ikke et valg, som landbruget kan træffe efter forgodtbefindende. Det er en nødvendighed i dansk fødevarerproduktion.

"Den største udfordring er en overgang til økologisk jordbrug, som vi bliver tvunget til på et eller andet tidspunkt. Vi kan allerede i dag se, at hele landbrugssektoren nærmest er gået fallit. Vi har nået det punkt, specielt inden for svineproduktion, hvor vi ikke kan få det til at køre rundt. Man vil blive tvunget til at genopdage de traditionelle ideer med at bevare

kvaliteten i jorden, for der er ikke flere steder med ubrugt frugtbar jord at flytte hen,” siger han og fortsætter:

”Vi må passe bedre på vores jord, for de metoder vi bruger i industrilandbruget ødelægger mikroorganismene i jorden. Det kan godt være, at vi i en periode kan få et større udbytte, men det er på bekostning af, at vi dels ødelægger jorden og i mange lande bruger vores grundvand. De, som støtter industrilandbrug påstår, at det er billigere end økologisk landbrug. Jeg siger som økonom, at nej - det er det ikke.”

”Det ser kun umiddelbart sådan ud, men man bruger jo en del af sin kapital, som i fødevarerproduktion bl.a. er jord og vand. Hvis man korrigerer for det, når man beregner sine afkast ved at afskrive den jord og vand, man bruger i industrilandbrug, så vil man opdage, at det faktisk er betydeligt dyrere end økologisk jordbrug, som vil have det udgangspunkt, at vi skal bevare jordkvaliteten og ikke bruge mere vand, end naturen kan genetablere. Hvis man afvejer det rigtigt, er økologisk jord helt klart billigere.”

Dertil kommer ifølge Jackson, at industrilandbruget er ineffektivt ud fra et energisynspunkt, idet produktionen af hjælpemidler som gødning, vand-anlæg, pesticider mm. koster på energikontoen.

”Når man tager alt det med i betragtningen, er industrilandbrug utrolig ineffektivt energimæssigt, og det er trods alt det vigtigste. Det er langt vigtigere end det pengemæssige. Energiforbruget er virkelig noget, der koster af vores reelle ressourcer,” siger økonomeren, som i denne sammenhæng er stor fan af den såkaldte permakultur.

”Ideen er bare, at permakultur er holistisk. Det er ikke en monokultur, hvor man tager en mark og planter række efter række af det samme. Nej. Man tænker sig om og ser på, hvad det er for et stykke jord, vi har, hvordan vinden blæser på det, hvilke vandkilder der er, hvor vi har skygge og sol, og derudfra designer man en optimal sammensætning af planter og dyr.”

Alternativet giver Jackson håb

Jackson har igennem foreningen Gaia Trust investeret i omkring 10-12 bæredygtige virksomheder i Danmark, herunder den økologiske grossist Urtekram, som foreningen i juni i år solgte til svenske børsnoterede Midsona. Her dukkede Jacksons navn op i det danske medielandskab, men han lavede for alvor avisoverskrifter, da det politiske parti Alternativet offentliggjorde navnene på sine sponsorer, hvor Jackson var den største enkeltsponsor med 2 mio. kr. i støtte.

Alternativets fremkomst i det politiske landskab i Danmark giver Ross Jackson håb.

”Det er en meget meget vigtig milepæl, for det er første gang, at de her tanker om bæredygtighed er

flyttet fra mange forskellige grupper inden for civilsamfundet til et egentligt politisk parti. Det gør det meget mere synligt, og det gør, at selvom man er relativt få og sidder i opposition, så kan man trods alt begynde at præge tingene,” siger han og fortsætter om Alternativets forslag om at omlægge dansk landbrug til 100 pct. økologi inden 2040:

”Mange af Alternativets politiske modstandere kalder det for fuldstændigt urealistisk, men det, de tager fejl af, er, at det faktisk er nødvendigt. Det vil selvfølgelig ikke ske natten over, det vil ske over en årrække. Vi kommer bare ikke uden om det på længere sigt, vi kan ikke blive ved med at udnytte vores jord.”

Ross Jackson er formand for Gaia Trust, som, udover Urtekram, igennem tiderne har investeret i bl.a. Merkur Andelsbank, Hanegal, Gaia Wind og Gaia Solar. Et stort projekt under foreningen er i dag Gaia Education, som er en uddannelse i bæredygtigt design af bosætninger. Der er i dag blevet undervist i konceptet i mere end 35 lande, og det tilbydes også online på engelsk, spansk og portugisisk.

Majken Søndergaard Nielsen
Journalist, FødevarerWatch

FødevarerWatch

- En del af JP/Politikens Hus